

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiunile se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Mila creștină.

În celebra statuie a preotului troian Laocoon cu cei doi fii ai săi Atenodor și Polidor din Rodos, — încercuți de șerpi, în momentul când rezistența lor fizică era aproape epuizată, implorând în acele clipe mila unei puteri supranaturale — marele sculptor Agesandru, rămas nemuritor prin capo-d'opera sa, n'a intenționat să producă un moment de groază și de spaimă, ci a voit să eternizeze pentru întreaga posteritate acest moment al durerii, acest moment fatal în care se concretizează întreg destinul tragic omenesc, căci fie care, mai curând sau mai târziu, mai tragic sau mai blând, vom trebui să dăm pământului acest tribut. A voit să ne spună „*memento mori*”, căci toate în acea clipă sunt deșertăciuni!

Marele praznic al „Adormirii Născătoarei de Dumnezeu” din anul acesta ca și în trecut — a fost pentru toți cei ce au participat, — de acum la tradiționala „*masă a săracilor*” — dată de membrii „Oastei Domnului” din loc, o zi răscolitoare de suflete, o zi de mare sbucium pentru multe conștiințe, cari se întrebau neîncetat: câți dintre noi înțeleg astăzi, care le este menirea lor de creștini; câți dintre noi îndeplinesc poruncile date nouă de Mântuitorul; câți aud strigătele de disperare și câți văd mizeria în care se sbat mulți frați ai noștri? Câți au înțeles porunca Mântuitorului să-și desăvârșească dragostea lor față de aproapele și câți dintre noi ar putea sta cu frunțile ridicate simțindu-se vrednici, îndeplinind toate poruncile Mântuitorului la ziua judecății?!

Și astfel am putea merge la infinit cu astfel de sceptice întrebări, căci desigur puțini sunt aceia cari își mai aduc aminte de rostul lor în scurta durată a vieții pe acest pământ, puțini

au mai rămas cari caută să unească binele cu frumosul absolut. Iubirea cea adevărată față de aproapele nostru, pe care a semănat-o cu atâta dragoste, cu atâta râvnă Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care singur a dat cea mai mare dovadă de iubire față de neamul omenesc, prin sacrificarea Sa pe cruce, a ajuns a fi o bijuterie rară, dar totuși scumpă. Cinste celor ce o poartă și vai celor ce aurul și argintul le sunt povara sufletelor lor, căci strălucirea aurului îi face să uite de strălucirea soarelui; strălucirea argintului îi face să uite de scânteearea stelelor. Cel ce adună aceste metale se face rob lor, cununându-se cu pământul și rămânând legat de el. Aceștia nu cunosc cerul, dar nici cerul nu-i va cunoaște pe dânșii la ziua judecății!

Cine râvnește aur neagă sufletul și-și întoarce capul dela binefacerile sufletului. Bogatul prin aspra lege a neconținutei râvniri, n'are nici măcar puținul pe care-l socotește al său, căci unde-ți este comoara ta, acolo îți este și sufletul tău, pe când săracul prin tainica lege a renunțării, are tot universul; el renunță la unele plăceri pentru altele neasemuite celorlalte, din cari se împărtășesc majoritatea noastră. Sunt săraci care-s săraci pentru că împart în fie care seară tot ce au câștigat ziua, în schimb bogăția lor sporește pe măsură ce o dăruiesc.

Cine nu s'a desprins de orice avuție pământească își leagă ochii și își înlănțue aripile sale de ridicare la ceriuri, și nu-i în stare să redobândească dorința vie de avuții adevărate.

Cine învinge iubirea de sine, ura și invidia față de ceilalți, se poate socoti pe de-aîntregul schimbat.

Ora se apropie când se evidențiază din ce în ce mai mult că imaginea omului desăvârșit poate fi salvată numai în creștinism și prin el. Cine nu crede că e jos nici nu se gândește să se urce! Ora se apropie, căci după sinistrul

masacru de peste Nistru, asistăm în prezent la trista tragedie catolică din Spania, pe care o vedem svârlită în haosul comunismului revoluționar și anticlericalismului destructiv, născut din aceeași ideologie masonică, care nici nu poate fi altfel. Bisericele cari sunt termometrele vieții noastre religioase, ne prevestesc și nouă zile triste, ne prevestesc dușmănia apropiată dintre frați, căci ele singure au darul de a-i uni pe toți la un loc fără deosebire de clasă socială sau avere.

Taina imitării lui Dumnezeu e „iubirea“, calea sigură a transhumanizării, iubirea aproapelui, iubirea pretenului și a nepretenului. Dacă această iubire nu-i cu puțință, e cu neputință mântuirea. Iar dacă ne lăpădam de ea, ne apropiem de fericire.

PETRU TOMA.

Creionări istorice.

Problema școlară a Românilor din Banatul-Jugoslav*).

De: Pr. A. Uroș-Doloveanu

Timp de peste un deceniu, s'a clădit dar s'a și dărâmat la temelie acestui postulat de importanță vitală pentru Români din Banatul-Jugoslav. Un șireag de comisii și un maldăr de rapoarte și memorii au disecat și exauriat această problemă. Există însă un ce, care zădărnicea și târăgăna atât încheierea acestei convenții, cât și aplicarea ei. Era faptul că minoritatea sârbă din Banatul-Românesc, a cărei școală fusese confesională pe timpul stăpânirii austro-ungare, oarecum îi menținuse acest caracter și în România, cu toate că legea școlară din 1925 nu-i dase dreptul la aceasta. Pe când școlarele Românilor din Banatul-Jugoslav, cari fuseseră pe timpul dominației austro-ungare confesionale prin excelență, cum erau cele din graniță și celelalte, în regatul Jugoslav fură toate etatizate.

Stând pe punctul de vedere al confesionalității lor școlare, Sârbii din Banatul Românesc erau în credința că nici o fluctuație de ordin școlar nu se va putea resfrânge asupra destinului școlii lor. Îndeosebi că, Conzistorul ortodox sârb din Timișoara este în posesiunea unei averi relativ considerabilă, din fondurile căreia își plătea solid învățătorii pe cari și-i improviza și-i așeza după voie, acolo unde necesitățile școlii cereau. Așa că, până și în cele

mai obscure sate, unde elementul sârbesc dispune abia de vre-o 10 copii de școală, se putea întâlni învățător de naționalitate sârbă. Spre ilustrare, amintesc cazul școlii primare minoritară sârbe din comuna Gaiul-mic (jud. Timiș), unde pentru un număr de abia vre-o 10 școlari, funcționa un învățător de naționalitate sârbă.

Ci, de altă parte, în tot decursul acestei perioade de intermitente pertractări pe chestia convenției școlare, la școlarele Românilor din Banatul-Jugoslav funcționa un număr infim de de învățători sârbi, ba chiar și ruși. Prelegerile unor astfel de învățători erau într'un grai păsăresc, la unii; iar la alții, cari nu se sînchiseau a-și însuși câtuși de puțin limba română, în orele de școală nu se rostea nici un cuvânt în limba odraslelor. Existau comune românești cu sute de elevi cari n'aveau chiar nici un singur învățător român. (Doloave, Satu-nou, Petrovasila, Torac, Straja, Nicolinț, etc).

Istoria convenției școlare dintre aceste două state înrudite și aliate, n'a urmat un proces normal și o cale netedă, precum ar fi pretins-o aceasta, atât contingențele istorice, cât și raporturile de armonie politică dintre România și Jugoslavia. Din partea delegaților Guvernului Român, a d-lor Dr. Moisi Ienciu, Dr. Petre Ionescu, Silviu Dragomir, Petre Gârboviceanu, Dr. Cornel Corneanu și Dr. Petru Nemoianu, s'au depus cele mai mari silințe, precum s'au făcut și cele mai competente demersuri diplomatice. Arsenalul informativ, datele istorice, cât și cele statistice erau din cele mai abundente în argumentarea legitimelor revendicări a cauzei școlare pe care o reprezentau.

Ci, abia într'un târziu, în urma unor energice intervenții de ordin diplomatic, a început a miji zorii unei noi epoci pentru școala Românilor din Banatul-Jugoslav. Convenția se fixase pe hârtie, după aceea și ratificată de către guvernul ambelor state, urmând să fie pusă în aplicare. Aci însă, aceleași tergiversiuni cu neîntrerupte amânări. Se simțea absența unei intervenții de ordin superior; trebuia o forță care se contrabalanseze această stare penibilă de inconștientă. Printre Români din Banatul-Jugoslav nu se găsea o astfel de personalitate care cu demnitate să reprezinte aspirațiile și comandamentele vitale ale fraților săi în fața autorităților de drept a guvernului din Belgrad, deoarece se măcinau între sine pe chestii mărunte și fără nici o importanță, așa că apăreau în fața stăpânirii divizați și nesolidari. Deci, se simțea necesitatea unei intervenții din afară, de ordin diplomatic. Fiind sesizat despre aceasta d-l Dr. C. Angelescu, face o foarte chibzuită alegere dele-

* Este părerea personală a autorului acestui articol, fără să o împărtășim întru toate.

gând pe d-l Dr. Petre Ionescu pe lângă Legațiunea Română din Belgrad, în calitate de consilier tehnic, având misiunea de a pune în aplicare, punct de punct, convenția școlară pe seama Românilor din Banatul-Jugoslav.

Greutățile aplicării convenției s'au ivit dintru început. Învățătorii de naționalitate română și cetățenie jugoslavă, cari doriau să funcționeze la școlile minoritare române din Banatul-Jugoslav, erau foarte puțini, partea mare luând drumul spre Țara Românească, unde se acuiseră, iar tinerilor învățători cari absolvaseră școala normală în România și cari intenționau a se întoarce acasă la ai lor, pururi le erau încuiate ușile ministerelor din Belgrad. Abia acum, în urma aplicării convenției școlare, un număr de vre-o 9 învățători tineri cetățeni jugoslavi, cari terminară școala normală în România, au fost plasați în Banatul-Jugoslav.

Așa, că, se cerea un alt mod de rezolvire. S'a recurs atunci la un expedient de circumstanță, cu bune rezultate momentane. S'a adus din România un număr de aproximativ 50 învățători tineri, cetățeni români, cari s'au angajat contractual a funcționa timp de 3 ani la școlile românești minoritare din Banatul-Jugoslav. Odată cu venirea acestor tineri entusiaști, în școlile Românilor din Banatul-Jugoslav, a năvălit un puternic suflu românesc. Căci, acești pioneri ai graiului și slovei românești, plini de o exuberanță juvenială, aprind în sufletele odraslelor de români candela românismului celui mai înflăcărat. Interesant de relatat este și faptul că printre acești apostoli ai neamului, sunt basarabeni, moldoveni, munteni, olteni, ardeleni și bănățeni. Un adevărat caleidoscop al spiritului românesc care și-a proiectat un mănunchi de raze și peste aceste mândre plaiuri bănățene.

În chestia școlii secundare, s'a ajuns la rezultatul că, s'a înființat atât pe lângă liceul sârbesc din Vârșeț cât și pe lângă școala normală (preparandia) din acelaș oraș, o secție română, la cari funcționează 3 profesori contractuali, cetățeni români, și 2 profesoare cetățene jugoslave. Din aceste pepiniere vor ieși conducătorii de mâine ai destinului acestui popor.

Dar, ceea ce pune cunună realizărilor pe teren școlar, este internatul de băieți. O realizare de incommensurabilă importanță națională și pedagogică. Ordinea, disciplina pedagogică, solidaritatea și dragostea de slovă și neam, care se propagă printre elevi, sunt garanțele creerii unei pături de intelectuali pregătiți anumit pentru necesitățile naționale locale. Gândul înfăptuirii lui a fost o adevărată inspirație, și este meritul

d-lui Dr. Petre Ionescu, promotorul și realizatorul acestei idei magistrale.

În numai puțin de 2 ani de muncă perseverentă, de chibzuință diplomatică, secundate de un real spirit organizator, școala Românilor din Banatul-Jugoslav a intrat într'o nouă fază: **în ipostaza românizării ei.** Prin toate aceste realizări de ordin scolastic, s'a bătut temelie sigură **vieții culturale naționale a Românilor din Banatul-Jugoslav, spulberând nourii amenințatori ai destrămării unui element românesc viguros și deschizându-le luminoase căi de cultivare în spiritul graiului și slovei Neamului Românesc!**

Vizatații canonice în Denta și Opațița.

Sâmbătă în 15 August a. c. la Praznicul „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu“, comuna Denta a sărbătorit hramul bisericii în cadre festive, prilejuind acest praznic o etapă în istoria comunei. Credincioșii harnici a acestei comuni, cu conducători înțelepți, au dorit ca deodată cu sfințirea casei comunale să-și vadă și Arhierul lor, sfințind biserica. Prea S. Sa sosește în comună venind de la Timișoara cu D-nii: Dr. Aurel Crăciunescu, consilier ref. la Consiliul Central Bisericesc, Dr. Coste, Rămneanțu, Savii, deputați sinodali, Ing. inspector silvic Cernescu și diaconul T. Roșca.

La marginea comunei P. S. Sa și însoțitorii sunt întâmpinați de un banderiu impozant și de Dl Constantinescu, secretarul preturei Deta. Părintele A. Bota face un raport detaliat despre starea religioasă-morală a credincioșilor și despre realizările frumoase din Comună.

La ora 9^{1/2} a. m. P. S. Sa începe sfințirea bisericii, ajutat de P. On. D. Dr. A. Crăciunescu, P. On. Domn Augustin Ghilezan protopopul tractual, preoții: A. Bota, V. Mărgineanțu, P. Rămneanțu, M. Ghilezan și diaconul T. Roșca. În decursul sfintei Liturghii, la Priceasnă P. S. Sa esplică credincioșilor textul potrivit din rugăciunea: „*In Biserica mării Tale stând, ni-se pare că stăm în Ceruri...*“

Împlinindu-se în aceeaș zi 20 ani de la intrarea României în război, P. Sfințitul evocă acele vremuri ce au determinat desrobirea noastră de sub jugul străinilor, și apelează la sufletul creștinilor ca această desrobire să pulseze îndemnul de a ne descătușa și de sub jugul păcatului.

După terminarea sf. Liturghii s'a pornit cu Litia la Primăria comunală, unde după o scurtă rugăciune P. S. Sa personal stropește frumoa-

sele încăpei și birouri ale primăriei precum și locuința notarului comunal.

D-l notar și D-l P. Râmneanțu, în numele autorităților superioare administrative mulțumesc P. S. Sale pentru bunăvoința cu care a patronat aceste mărețe serbări. D-l P. Râmneanțu ca președinte al comisiei interimare județene, cu cuvinte fulminante a spus, că vechea casă comunală trebuia demult dărâmată, căci în fața ei, în anul 1918, ungurii, conduși de copilul fostului notar de atunci, au împușcat mai mulți români ai satului.

Mai spune între altele, că mărețele instituții zidite în această comună fac fală comunei și Neamului și dovedesc trăinicia și demnitatea națională.

D-l ing. T. Cernescu arată realizările frumoase rezultate dintr'o administrație rațională a 94 ha. pădure a comunei, din a cărei venit s'a zidit: o casă națională, comunală și notarială.

Corul copiilor de școală din Voiteg, condus de învă. I. Băcală, a ridicat prin cântecele lor frumoase, nimbul sărbătorii.

*

După masă P. S. Sa, cu întreaga suită a descins în frunțașă comună Opațița, unde sunt primiți cu multă însuflețire.

În fața unei porți de verdeață dinaintea bisericii, preotul locului T. Mărgineanțu, printr'un raport bine documentat, arată starea credincioșilor, ce tinde spre o creștere îmbucurătoare.

Se oficiază vecernia, șervind P. S. Sa, împreună P. On. Dni protopresbiteri: I. Geția al Buziașului, A. Ghilezan al Ciacovei și un sobor de preoți. La sfârșit P. S. Sa prin cuvinte duhovnicești îndeamnă credincioșii să se apropie cât mai mult de sf. Taină a Mărturisirii și a Cuminecăturii, ce dau posibilitate omului la o apropiere cât mai simțitoare către Dumnezeu.

Corul bărbătesc din loc, condus de un țaran priceput a dat răspunsurile la vecernie.

Fiscul — Impozitele. Echivalent, agricol, profesional, taxe etc.

(Continuare).

În fața unui impozit anual de 9.000—10.000 lei, nu poți sta indiferent, ești silit să cauți și să folosești toate mijloacele de apărare.

I. Impozitul agricol.

Acesta se stabilește pe baza constatărilor făcute de comisiile speciale, care funcționează din cinci în cinci ani. La aceste comisii s'ar putea să se facă ceva, micșorându-se venitul.

De altcum, acest impozit, (agricol, adiționale și drumuri) nici nu-i așa de greu și mai ales, nu-i cel mai arbitrar.

Deci, dacă nu-i un mijloc legal, de a cere micșorarea venitului, căile de apel sunt cu șanse infime.

II. Impozit „Echivalent”.

Acest impozit se stabilește anual, în baza Legii Timbrului, art. 16 § 4, pentru valoarea imobilelor.

Să ne oprim un moment, la stabilirea valorii imobilelor.

Iată un exemplu mult grăitor.

Sesiunea parohială sus zisă, a fost prețuită în anul 1927 — de către organele fiscalului — la valoarea de 640.000 lei; în anul 1930, a rămas tot 640.000; lei în anul 1935 aceeași sesie își păstrează aceeași valoare adică 640.000 lei. Inzadar am demonstrat fiscalului, că dela 1927 până la 1930, cu atât mai vârtos în anii următori și îndeosebi în 1935, valoarea imobilelor agricole a scăzut cu cel puțin 75%.

A rămas în 1935 — fără drept de apel — jugărul de pământ tot 20.000 lei, ca prin 1927-1929.

Câtă valoare morală are o astfel de lucrare a unei autorități?

Am auzit, că sunt frați preoți, cari nici nu cunosc calamitățile „Echivalentului”. Nu fac declarațiile în luna Decembrie a anului și nici nu sunt impuși?

Alții — se zice — au decizii rămase definitive dela forurile judecătorești, prin cari li-s'a anulat impunerea, s'au în cel mai rău caz a fost simțitor redusă?

Ce am putut afla singur în cauză:

An de an am făcut apel contra impunerilor. În fiecare an am mers până la Comisia de apel și perzând cauza am renunțat la recurs. În toate apelurile făcute, m'am provocat la *Deciziile Comisiei Timbrului* (cea mai înaltă instanță interpretativă a Legii timbrului), cu Nr. 119.757 din 31 Ianuarie 1928, apoi la alte decizii din Ianuarie 1929, și 30 Aprilie 1929. Un controlor, om de cinste, jenat însuși de nedreptate, mi-le-a arătat, toate acestea într'o broșură.

Decizia Nr. 119.757 din 31 Ian. 1928 sună astfel: „Imobilele parohiale date în folosință preoților parohiei respectivă, ca un accesoriu la salariul profesiei lor, nefiind producătoare de venit, sunt scutite de impozit echivalent”. Deciziile din 9 Ian. 1929 și din 30 Aprilie 1929, întăresc și lămuresc decizia de mai sus, astfel „...scutite de impozit echivalent se înțeleg numai acele clădiri ce servesc efectiv de locuință preotului și acle terenuri cultivate cari îi sunt date preotului spre folosință personală în complectarea salariului”...

Ceva mai clar nici nu se poate. Și totuși an de an invocate aceste Deciziuni, nu au folosit la nimic.

Partea curioasă vine în 1935/1936, când la un apel cu un conținut pur sentimental, fără judecată, administrația financiară Caraș. ordonă ștergerea debitului, fără altă motivare; iar impunerea pe anul 1936/1937 este atât de derizorie, încât nu merită discuție. Sesiunile parohiale din Vrani, la un loc au un impozit de 60 (șasezeci) lei.

Cine se mai poate orienta asupra legalității sau ilegalității echivalentului?

III. Impozit Profesional.

Deși în parohiile de aici stolă *nu există*, nu am putut convinge organele fiscului despre această realitate și an de an — fără apel — suportăm un impozit după venitul de 3200 lei.

Asupra legalității sau ilegalității acestui impozit n'am stăruit niciodată, l'am considerat doar imoral, dat fiindcă nici nu avem asemenea venit.

Părintele *Petru Șandru* din Ghertenish mi-a comunicat, în „Universul“ din 13 Februarie a. c. că ar fi o decizie (sentință) a Tribunalului Sibiu secția II. referitoare la *ilegalitatea* impozitului profesional la preoți.

Tribunalul în baza art. 48 din Legea contribuțiilor directe și § 155 din instrucțiunile legii, a anulat impunerea, preotului la impozit profesional, ca fiind abuzivă și ilegală. Am căutat ziarul cu data de mai sus, însă n'am aflat nimic. S'ar putea să fie o eroare la data ziarului. La tot cazul rog pe părintele Șandru a cerceta mai deaproape informațiunea ce o are și a o comunica redacției; fiind de un interes foarte mare.

În numărul viitor continuăm cu analiza taxelor și impozitelor comunale.

(Urmează)

Pr. Traian Constantin.

Iubiți mei fii sufletești.

Sfânta noastră biserică dreptmăritoare serbează astăzi — împreună cu noi — schimbarea la față a Domnului nostru Iisus Hristos.

Râvna mea de păstor suflesc față de DVoastră mă îndeamnă și îndatorează, ca cu acest prilej să vă vorbesc astăzi despre această minunată întâmplare din viața pământească a Dumnezeului nostru Mântuitor.

Iubiților Creștini!

Pe timpul petrecerii în trup omenesc pe pământ, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ignorat oarecând de compatrioții săi Iudei și Galilieni, s'a retras cu sfinții Săi Apostoli în părțile Cezariei lui Filip. Aici știind cât este de greșită opinia populară despre El, ispitind pe Apostoli

ii întreabă zicând: „Cine zic oameni că sunt Eu“. (Marcu 8₂₇). Apostolii plini de sinceritate răspund: unii zic că ești Ioan Botezătorul cel omorât prin Irod Antipa, alții că ești Ilie, ori Ieremia prorocul, ori vre-unul dintre profeți.

„Dar voi, cine ziceți că sunt“. (Mateiu 16₁₆) întreabă mai departe Iisus pe Apostolii săi. În numele cetei apostolești și a întregii creștinătăți ecumenice, veteranul apostolilor Petru, răspunde zicând: „Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel viu“. (Matei 16₁₆). În fața acestui adevăr categoric au căzut toate iluziile falsului mesianism politic cu tot prestigiul său înșelător.

Iubiți mei fii sufletești! După grăirea acestor cuvinte, Domnul nostru Iisus Hristos a mers din laturea Cezariei lui Filip, în hotarele Galileiei și împreună cu dânsul mulțime multă de popor și Apostoli, cari toți sorbiau din buzele sale dumnezeiasca învățătură. Au venit până la poalele muntelui Tabor (acum Tschebel Tor) unde i-a lăsat să se odihnească, iar El luând cu sine numai pe Petru, Iacob și Ioan, s'a suit cu dânsi în munte, să se roage. Și pe când se ruga El, Apostolii oboșiți fiind de cărările grele ale Taborului — bătătorite pe stânci arse de soare și biciuite de vânturi — au adormit.

Christos în singurătatea Lui se ruga, iar pe timpul rugăciunii Sale: „se schimbă la față înaintea lor, și strălucia fața lui ca soarele și vestmintele lui se făcură albe ca lumina“. (Mateiu 17₂).

Acest moment revelator a spiritualizat ființa omenescă, sufocată de instinctele materiei și a făcut-o să se înțeleagă Dumnezeirea lui Iisus. Și încă ceva „Pentru aceea s'a schimbat Iisus la față înaintea Apostolilor Săi mai înainte de patimile sale, că dacă îl vor vedea pe dânsul legat, bătut, ocărât și răstignit, să nu le pară că doar El nu este Dumnezeu adevărat, ci să-și aducă aminte de lumina aceea ce strălucise înaintea lor și de frumsețea chipului ce văzuseră în muntele Taborului, și să priceapă că de bună voie rabdă acelea toate, pentru mântuirea noastră“. (Cazania lui Varlaam. Ediția din 1911 pag. 717).

Și fiind Iisus încă în Dumnezeiasca Sa strălucire pe muntele Taborului, după cum ne istorisește și evangelistul Luca (9₃₀₋₃₁), s'a arătat a fi înaintea Lui Moisi și Ilie protodiaconii Impărăției lui Dumnezeu vorbind cu El despre jertfa care-L aștepta în Ierusalimul cumplitelor sale pătimiri de mai târziu. Și ce duios vor fi vorbit! Pentru mântuirea neamului omenesc, împăcarea lui cu Dumnezeu și îndumnezeirea vieții omenesti, trebuia sânge, chin și moarte cumplită! Iar lumea nepăsătoare dormia cu Apostolii cari o reprezentau pe Tabor.

Moisi și Ilie dispar! Apostolii se trezesc, iar Petru uluit de somn ori răpit de minunata slăvire a lui Iisus întâmplată pe culmea muntelui Tabor, zise către Domnul: „bine este nouă a fi aici; dacă voiți voi face aci trei colibi, ție una și lui Moisi una și una lui Ilie“. (Mateiu 17₄) Petru parcă voia prin această pământească dorință a sa, ca să permanentizeze și să materializeze într'o formă oarecare văzută sublimul moment, întâmplat pe muntele Taborului. Dar iată că nu-și termină vorbirea și „un nor luminos“ îi învălue umplându-i de dumnezeiești fiori. Și glas din nor s'au auzit zicând: „Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care bine am voit; pe acesta să-L ascuțați“. (Mateiu 17₆) Apostolii în urma acestora și de frică au căzut cu fețele la pământ și s'au spaimântat. Iisus apropiindu-se de dânsii le zise: „Sculați-vă și nu vă temeți“, (Mateiu 17₇) iar ei ridicându-se pe nimeni altul nu văzură fără numai pe Iisus singur.

Iubiți mei fii sufletești!

Glasul din nor auzit de Apostoli, la schimbarea la față a Domnului nostru Iisus Hristos, întâmplată pe muntele Taborului, a fost glasul lui Dumnezeu Tatăl, carele într'un mod atât de minunat a descoperit și mărturisit pe Hristos de Fiul al Său iubit. Imprejurarea că Moisi și Ilie erau dispăruți în momentul acestei mărturisiri, precum și faptul, că Iisus s'a văzut în acel moment a fi singur, a lăsat să se înțeleagă de toți ceice se îndoiu și se mai îndoiesc, cumcă Hristos nu-i nici Moisi, nici Ilie, ci Fiul iubit al lui Dumnezeu, și Dumnezeu adevărat, din Dumnezeu adevărat, carele după porunca dumnezeiască trebuie ascultat.

Frați Creștini! Dupăce Dumnezeu Tatăl ne-a descoperit nouă pe muntele Taborului, pe Fiul Sau cel iubit, pe Hristos Mântuitorul nostru, și dupăce ne-a poruncit zicând: „Pe acesta să-l ascultați“, vă sfătuiesc, cu părintească iubire ca să-și lase cel necredincios căile sale și omul cel viclean sfaturile sale și să ne întoarcem cu toți la Hristos Domnul, plinind dumnezeiasca poruncă din muntele Taborului. Să urmăim lui Hristos căci însuși zice: „Celce vine după Mine nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieții“. Nu vă lăsați prea tare legați de vremelnicele voastre interese pământești și plăceri trecătoare, cari adeseori periclitează fericirea vremelnică și vecinică a trupului și sufletului vostru, ci mai vărtos și cu tot dinadinsul în lupta pentru existența vieții și a traiului vostru, căutați cu deplină încredere spre Cer, de unde se pogoară toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit.

Deci: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate celelalte se vor adauge vouă“. (Matei 6₃₃) Amin.

Pr. Ilie Sîrbu

ȘTIRI

Sâmbătă în 15 August a. c., la praznicul „Adormirea Născătoarei de Dumnezeu“ s'a servit o masă pentru circa 400 săraci și deținuți dela penitenciarul din Loc, servită de membrii „Oastei Domnului“ de sub conducerea inimosului preot Petru Banca. Praznicul a decurs într'o atmosferă induioșătoare, văzând la o masă întinsă și plină cu mâncări, atâția cerșetori și săraci, cari în viața lor pământească rar au parte de astfel de gustări.

Gestul e frumos și demn de imitat.

Sfințirea bisericii din Zăvoi. Cu ocazia praznicului Adormirii Maicei Domnului 15 Aug. credincioșii din comuna Zăvoi, au trăit adevărate clipe de bucurie sufletească, căci au văzut și ei cu ochii, solemnitatea sfințirii bisericii lor proprii, pe care au dorit-o cu toții de aproape un sfert de veac.

Actul solemn al sfințirii s'a făcut de către Prea Onoratul părinte protopop Romulus Ancușa delegatul Prea Sfințitului Episcop, asistat fiind de un sobor compus din următorii preoți: Ioan Turcan Cireșa, Gheorghe Adam Voislova, Gheorghe Popoviciu Mărul, Nicolae Bogdan Crâjma, Ștefan Bololoiu Rusca Montană, Ionel Turcan preot capelan Cireșa, și diaconul Andrei Jucos.

Au mai asistat, Dl Ing. Inspector Cloșan expertul tehnic al Consiliului eparhial, fostul preot Ioan Popoviciu, delegații Uzinelor Ferdinand, Lomaș, Quido, a bisericii romano-catolice etc.

La priceasnă a vorbit părintele protopop Ancușa, arătând prin cuvinte pline de înțelepciune însemnătatea acestui act solemn. La finea sf. Liturghii părintele Ioan Turcan a mulțumit Prea On. R. Ancușa pentru osteneală și l-au rugat să împărtășească Prea Sfințitului mulțumirile credincioșilor și supunerea fiilor sufletești față de Athiereu. S'a servit o masă creștinească în localul Școlii primare din loc.

În atenția catihetilor noștri. La librăria Diecezană se află Cărțile de Religie pentru școlile primare (cl. I, II, III, și IV), de preotul I. Mihălcescu, decanul Facultății de Teologie din București și de *Dr. Petru Barbu*, directorul Academiei Teologice din Caransebeș.

Cărțile sunt aprobate de Sf. Sinod al bisericii noastre din România.

Autorii acestor manuale sunt arhicunoscuți prin manualele didactice ale domniilor lor pentru toate categoriile de școli. Ilustrațiile artistice cari însoțesc aproape fiecare lecție fac manualul atrăgător în cel mai înalt grad pentru copii, mărindu-i astfel enorm valoarea. Avem toată încrederea că prea cucernicii preoți vor ști să aprecieze strădania autorilor pomeniți mai sus, cari datorită cunoștințelor și experienței îndelungate, au alcătuit, fără îndoială, cele mai bune manuale de religie.

(Biserica ortodoxă Română).

Aviz. Din retribuțiile pe luna Iulie a. c. s'a retras câte 50 Lei dela fiecare membru al fondului de ajutorare reciprocă, pentru un caz de moarte.

Nr. 5141 E 1936.

Către Prea On. Oficii protopresbiterale și parohiale din Eparhia ortodoxă română a Caransebeșului.

Comuna noastră bisericească Lescovița, din tractul protopresbiteral al Bisericii-albe, depune stăruințe de a-și zidi o capclă, în care să se poată săvârși serviciile dumnezeiești.

Cum însă starea ei materială nu este suficientă pentru a suporta în întregime cheltuelile zidirii unei capele, dispunem, cu scop de a veni acestei comune bisericești întru ajutor, ca la sărbătoarea Nașterii Născătoarei de Dumnezeu, din 8 Septemvrie a. c., să se poarte un tas în toate bisericile din eparhia noastră în favorul acestei comune bisericești.

Rezultatul tasului se va înainta Oficiilor protopresbiterale până în 20 Septemvrie a. c., iar acelea vor administra banii Cassei diecezane până la 30 Septemvrie a. c., cu excepțiunea tractului protopresbiteral al Caransebeșului, având oficiile parohiale din acest tract a depune banii colectați direct la Cassa noastră diecezană.

Caransebeș 20 August 1936.

Episcopul diecezan: † VASILE.

BIBLIOGRAFIE

Biblioteca „Frației Ortodoxe Române“, secția eparhială Caransebeș, a sporit cu încă un număr, al zecelea. Președintele F. O. R.-ului dl Dr. Cornel Corneanu a adunat într'un frumos mănunchi 15 din cuvântările sale ținute în cadrele asociației noastre, atât de activă pe teren misionar. Sunt totatătea perle ale ortodoxiei noastre bisericești, împletite cu date istorice, folositoare tuturor cari se interesează de trecutul eparhiei noastre. Broșura „Pe urmele Domnului“ este o continuare a celei de sub sugestivul nume: „Am găsit pe Domnul“. E tipărită în Tipografia noastră diecezană, pe hârtie bună și conține peste 100 pagini. Se vinde cu 20 lei în folosul fondului de propagandă al F. O. R.-ului.

O recomandăm cu căldură onoratei noastre preoțimi.

Judecătoria rurală Teregova secția c. f.

Nr. 1073/1936 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Carășana casă de economii Lugoj contra urmăritului Ion Vasilescu dom. în Crușovați la cererea urmăritului Judecătoria ordonă: Licitațiune execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din Legea LX din 1881 asupra imobilelor înscrise în c. f. a comunei Crușovați (din circumscripția judecătorească Teregova) Nr. 866 coalei c. f. Nr. top. 308 la Bogolintși 700 stp. ar. cl. II în valoare de 300 lei Nr. top. 272 la Bogolintși 375 stp. liv. cl. I în valoare pe 200 lei Nr. top. 326 la Intre Ogășe 1300 stp. liv. cl. I în valoare de 500 lei fără Nr. top. la Garlița de 650 stp. gr. în valoare de 300 lei fără Nr. top. la Bisia Mare de 534 stp. liv. cl. III în val. de 300 lei fără Nr. top. la Săliște Bătrâna de 350 stp. în valoare de 200 lei fără Nr. top. Furca Rodici de 600 stp. ar. cl. III în valoare de 200 lei Nr. top. 18 Tirova 800 stp. liv. cl. III în valoare de 500 lei Nr. top. 32 Tirova de 800 stp. liv. cl. III în valoare de 500 lei pentru încasarea creanței de 8277 lei, capital interese de 3% dela 7 Aprilie 1934 spese de proces și de executare de 657 lei, fixate până acum, spese de 590 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune: precum și pentru încasarea creanței de 244 Cor. capital și acc. a lui Ion Vasilescu și cons.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei pe ziua de **15 Septembrie 1936 ora 10 în casa comunală Crușovați.**

În baza art. 150 Legea LX din 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul de strigare (art. 26 XLI. 1908.)

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau chitanță de depozitare judecătorească prealabilă garanției: și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 Legea LX din 1881, art. 21 din 1908 XLI).

Teregova la 2 Iulie 1936.

ss. **I. O. Bubnec** judecător ss. **I. Bica** director c. f.

Pentru conformitate **Ioan Bica** director c. f.

Comisiunea pentru debaterile posesiunilor faptice din com. Rusca-Montană.

Nr. Pres. XIV. A. 19/6. 28 Iulie 1936.

Publicațiune.

În baza ordinului Ministerului Justiției, direcțiunea judiciară Nr. 71907 din 27 Iulie 1936 s'a ordonat procedura prevăzută de legea XXIX: 1892, privitoare la înscrierea drepturilor de proprietate a posesorilor de fapt, așa după cum dispun legile XXIX: 1886, XXXVIII, 1889 și XVI: 1891, asupra tuturor imobilelor comunei Rusca-Montană, Jud. Severin, din circumscripția Judecătorei mixte Caransebeș.

Potrivit acestora, se invită:

1. Toți locuitorii cari vor să facă cereri motivate asupra inscripțiunilor funduare, să se prezinte în ziua pentru care vor fi citați înaintea comisiei, în localul primăriei com. Rusca-Montană, cu actele pe cari își bazează cererea.

2. Și în fine, toți aceia cari formulează pretenziuni de drept de proprietate asupra vre-unui imobil, dar nu posedă acte proprii pentru intabulare, trebuie să aduna dovezile și datele prevăzute de art. 15—18 al. 5—7 din legea XXIX: 1886 și art. 9 din legea XXXVIII: 1889, cu cari urmează a se prezenta în fața Comisiunei pentru susținerea drepturilor lor, sau a produce o declarațiune de recunoaștere și consimțire a proprietarului prin împroprietărire transmitent, contrar nu își vor putea valorifica drepturile lor pe această cale.

Caransebeș, la 28 Iulie 1936.

M. Stoicescu

Judecător.

Aj. director c. f.

I. Ioanșiu.

Licitație minuendă.

Pe baza aprobării Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4791/1936 se publică licitație pentru pictarea bisericii din *Poiana*.

Prețul exclamării este 30.400 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune 10% vadiu din prețul exclamării care se va restitui după colaudare.

Licitația se ține în 30 August 1936 la 11 oare a. m. în școala primară din Poiana.

Planul și devizul se pot vedea la oficiul parohial.

Spese de deplasare nu se dau.

Spesele cu facerea devizului, contractele și timbrele le suportă pictorul întreprinzător.

Contractul devine obligator pentru antreprenor după semnare iar pentru biserică după aprobarea Ven. Consiliu Eparhial.

Pictorii să aducă modele de pictură.

Consiliul parohial își rezervă dreptul a da lucrarea pictorului în care va avea mai mare încredere.

Preot D. V. Anuțoiu

președinte

Ion Stanclu

secretar

Casă cu etaj

în Caransebeș — de vânzare

Informațiuni la Tipografia Diecezană, Caransebeș

Comitetul Școlii Normale de Învățători „Ioan Popasu“ din Caransebeș.

Nr. 1305/935—36.

Publicațiune de licitație.

Comitetul Școlii Normale de Învățători „Ioan Popasu“ din Caransebeș, aduce la cunoștință că în ziua de 31 August 1936, la orele mai jos arătate se va ține licitații publice în cancelăria școlii pentru furnizarea alimentelor necesare dela 1 Septemvrie 1936 până la 15 Septemvrie 1937.

1. *La orele 8 a. m.* pentru aproximativ 6.000 Kg. carne de vită, 1.000 Kg. carne de porc, 1.000 Kg. carne de vițel, 1.200 Kg. carne de oaie, 500 Kg. mezeluri (salamă de iarnă și de vară, cârnați de porc curați, safalade, parizer, cârnați polonezi etc.), 400 Kg. unsoare topită.

2. *La orele 9 a. m.* pentru aproximativ 400 Kg. săpun de rufe.

3. *La orele 10 a. m.* pentru aproximativ 30.000 Kg. făină integrală de grâu, 5.000 Kg. făină cal. I-a. (Nr. 0) și 15.000 Kg. tărâțe.

4. *La orele 11 a. m.* pentru circa 20 Kg. ardei măcinat, 15 Kg. piper boabe, 6 Kg. ceaiu, 3 Kg. cheag, 3 Kg. chimion, 15 Kg. supliment Frank la cafea, 120 Kg. drojdie, 50 Kg. gris, 30 Kg. mac, 5 Kg. scorțișoare pisată, 1/4 Kg. vanilie, 3 Kg. muștar, 200 Kg. lămâi, 1/8 Kg. salicil 3 Kg. stafide, 200 Kg. cafea boabe prăjite, 100 Kg. linte, 100 Kg. mazăre, 600 Kg. orez, 300 Kg. arpăcaș, 200 Kg. oțet fermentat, 10 Kg. esență de oțet, 10 Kg. unt de lemn de masline, 50 Kg. ulei vegetal, 700 Kg. zahăr, 100 Kg. pește sărat, 70 Kg. sodă caustică, 1300 Kg. sare de bucătărie comună și fină, 20 Kg. scrobeală, 5 Kg. sare de lămâie.

5. *La orele 3 p. m.* pentru circa 700 Kg. brânză de oaie, 5000 Kg. lapte de vacă, 100 Kg. smântână, 200 Kg. brânză de vacă, 100 Kg. unt, 8000 bucăți ouă de găină.

6. *La orele 4 p. m.* pentru 130 metri pânză pentru fețe de masă.

Licitațiile se vor ține în conformitate cu art. 88—110 din Legea Contabilității Publice, Regulamentul Oficiului Central de Licitații și normele publicate în Monitorul Oficial Nr. 127/931.

Licitanții vor depune ofertele închise și sigilate, la licitație împreună cu o garanție de 5% din prețul licitat.

Ofertele se vor face în conformitate cu caetele de sarcini, care se pot vedea în toate zilele la orele 8—12 a. m. în cancelăria școlii.

Caransebeș, la 17 August 1936.

Președinte,

Gh. Repede.

Secretar,

Gh. Neamțiu.

Redactor responsabil: Nicolae Cornean, consilier referent eparhial.

Aviz pentru lucrări bisericesti.

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronuri, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și de vizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 biserici, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelorora unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București, Panciova, Lugoj, Sibiu.

14—52   **Rog sprijinul binevoitor.**

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

Brâne preoțesti

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile
de vânzare la **Librăria diecezană.**

AVIZ.

La prețurile sobelor de teracotă
„PUCHER“ am făcut o însemnată reducere.

TECHNICA — BOSSERT

Lugoj, Str. Duca 2. Telefon 80.

Reprezentantul firmei „PUCHER“ pt. jud. Severin.

Tiparul și editura Tipografiei diecezane, Caransebeș